

CvB stukken voor agenda Universiteitsraad

Overlegvergadering d.d. : 16-05-2012
Commissievergadering : 18-04-2012
Agendapunt : Besluit opheffen CROHO-label B-OWK en doorstart
onderwijskundige variant binnen nieuw onderwijsmodel
Bijgevoegde stukken : Brief CvB,
advies FR GW,
en
programma voor doorstart OWK als variant binnen
B-PSY in het nieuwe onderwijsmodel

Betrokken concerndirectie: S&B

paraaf:

Secretaris: Van Keulen

paraaf:

Portefeuillehouder: Brinksma

paraaf:

---

1. Status agendapunt:

Rol URaad:

- Ter informatie
- Ter advisering
- Ter instemming
- Anders:

---

2. Eerder behandeld in:

Naam gremium:

Datum behandeling:

Naam agendapunt:

Conclusie toen:

---

3. Toelichting/samenvatting:

Zie de brief van het CvB (bijgevoegd).

Voor het voortbestaan van de master EST is een solide traject binnen de bachelorfase nodig. GW heeft nu een traject ontwikkeld (binnen de NOM-versie van PSY) van voldoende omvang, dat GW als een alternatief voor de B-OWK ziet. De FR GW stelt de start van PSY binnen NOM in 2013 als voorwaarde voor opheffing B-OWK (einde instroom eveneens in 2013).

Het CvB vraagt de URaad om in te stemmen met het beëindigen van de instroommogelijkheid in de B-OWK per 31-08-2013. Het CvB zegt daarbij toe ervoor te zullen zorgen dat een onderwijskundestroom wordt gestart binnen de B-PSY per collegejaar 2013-2014, waarbij studenten die deze stroom volgen zonder aanvullende voorwaarden toelaatbaar zijn tot de M-EST. Daartoe zal de B-PSY per 2013 het nieuwe onderwijsmodel gaan invoeren. Mocht het nieuwe onderwijsmodel op dat moment (nog) niet instellingsbreed worden ingevoerd, dan gaat de B-PSY per 2013 als pilot binnen het NOM van start.

---

4. (Voorgenomen) besluit CvB:

Het College van Bestuur besluit:

- 1) tot het opnemen van een onderwijskundige 'minor+' (minimaal 30 EC) binnen de Bachelor Psychologie, die drempelloos toegang biedt tot de onderwijskundige master Educational Science & Technology (EST) en die van start gaat uiterlijk in september 2013;
- 2) de start van de opleiding PSY binnen het nieuwe onderwijsmodel vast te stellen op augustus 2013, ook indien het nieuwe onderwijsmodel instellingsbreed pas later van start zou gaan;

- 3) het voorstel tot opheffing van de bachelor Onderwijskunde (opheffen van het CROHO-label, met het oog op einde instroom per 31-08-2013) ter instemming voor te leggen aan de UR.
-
-

GRIFFIE URaad: (door griffie UR in te vullen)

Eerder in URaad aan de orde geweest?

- Nee.
  - Ja, op
- Conclusie toen:

Nadere toelichting: (Voor als presidium/griffier vindt dat één van bovengenoemde punten nadere toelichting behoeft)

.....
.....

English summary

The Executive Board requests the University Council to agree with the termination of the CROHO label of the bachelor programme in Educational Sciences (B-OWK). The consequence would be that new students can no longer enter the programme after 31-08-2013 (i.e.: last cohort enrolls in September 2012). At the same time, an educational sciences variant within the bachelor programme in Psychology (B-PSY) will start, that allows students to prepare for the master programme in Educational Science and Technology. This variant requires that B-PSY adopts the new educational model (NOM) no later than September 2013 (first cohort of students that can opt for the B-PSY educational sciences variant) to provide a continuous programme with enrolment of students every year.

UNIVERSITEIT TWENTE.

Voorzitter Universiteitsraad

COLLEGE VAN BESTUUR

VAN
dr.ir. L.E. Krab-Hüsken
T 053-4895678
leonie.krab@utwente.nl

DATUM
10 april 2012
ONS KENMERK
S&B/397.079/ik

PAGINA
1 van 1
BIJLAGEN
2

ONDERWERP

Voorstel tot opheffing B-OWK en doorstart van een OWK-stroom binnen nieuw onderwijsmodel

Geachte Voorzitter,

Zoals bekend heeft de langjarig te geringe instroom van de bachelor Onderwijskunde de decaan GW doen besluiten om de opleiding op te heffen. Onder "opheffen" wordt verstaan: het sluiten van de opleiding voor nieuwe lichtingen studenten, in dit geval per augustus 2013. De te lage instroom heeft geleid tot een jaarlijks tekort van k€ 200 à 300, een tekort dat – anders dan bij technische opleidingen – niet via inkomsten uit onderzoek kan worden aangevuld.

Inmiddels heeft de faculteitsraad GW advies uitgebracht (bijlage 1). Naar aanleiding van dit advies heeft het CvB besloten om het voorstel tot opheffing van de bachelor OWK te koppelen aan het voorstel om de opleiding Psychologie een pilot status te geven binnen het nieuwe onderwijsmodel. Deze pilot moet leiden tot een start van PSY volgens het stramien van het nieuwe onderwijsmodel in augustus 2013. Binnen het curriculum van PSY in het stramien van het nieuwe onderwijsmodel is door GW een OWK-stroom gedefinieerd (bijlage 2) die naar de mening van de FR GW een redelijk alternatief biedt voor de bachelor OWK in termen van toelating tot de master EST. Het CvB heeft kennis genomen van het curriculum en kan zich vinden in de conclusie van de FR GW.

Het CvB verzoekt de UR derhalve in te stemmen met opheffing van de bachelor OWK, waarbij de instroommogelijkheid eindigt per 31 augustus 2013 (zittende studenten kunnen nog afstuderen tot 31-08-2018) en waarbij de opleiding PSY gelijktijdig start als pilot in het kader van het nieuwe onderwijsmodel, met een binnen het curriculum zorgvuldig gedefinieerde Onderwijskundestroom.

Overeenkomstig het door het College van Bestuur genomen besluit,
Secretaris van de Universiteit,

mr. H.J. van Keulen

2 april, 2012

Geachte decaan, geachte leden van de Uraad,

Maandag 26 maart heeft de faculteitsraad GW met de decaan vergaderd over het voorgenomen besluit van het CvB om de bacheloropleiding Onderwijskunde (OWK) per 31-08-2013 te beëindigen. Wij hebben in deze vergadering ook het Voorstel voor een alternatieve toeleidingsroute tot de master Educational Science and Technology (EST) binnen de bachelor PSY (PSY) besproken. Na deze vergadering hebben wij informeel contact gehad met de decaan, de beoogd opleidingsdirecteur OWK/EST en de opleidingsdirecteur PSY om een nadere toelichting te vragen op het Voorstel voor een alternatieve toeleidingsroute tot de master EST.

Informatie waarop de faculteitsraad zich baseert

1. Brief van het CvB (13 februari, S&B/396.519/lk)

In deze brief legt het CvB uit dat de Uraad in mei om instemming gevraagd zal worden over het voorgenomen plan de bachelor OWK te beëindigen en dat de Uraad het advies van de faculteitsraad zwaar zal laten meewegen.

2. Voorstel voor een alternatieve toeleidingsroute tot de master OWK binnen PSY (met aanbiedingsbrief, BFD-GW/2012-235/lr, 15 maart 2012)

Dit voorstel is geschreven door de beoogd opleidingsdirecteur OWK/EST, de vakgroepsvoorzitter OWK en enkele medewerkers van de vakgroep OWK. Het plan wordt ondersteund door de decaan en opleidingsdirecteur PSY. In dit voorstel wordt een onderwijskundig programma binnen de bacheloropleiding PSY beschreven binnen het Nieuwe OnderwijsModel (NOM). De faculteitsraad heeft tijdens de vergadering op 26 maart enkele vragen gesteld over de inhoud en vormgeving van het programma. Daarnaast heeft de faculteitsraad gevraagd welke plannen er bestaan mocht het NOM niet of vertraagd worden ingevoerd.

3. Brief van de decaan met als onderwerp: Besluit over het advies richting de Universiteitsraad over inbedding en samenwerking van de bachelor OWK in de opleiding PSY (BFD-GW-2012-262/lr, 28 maart)

In deze brief heeft de decaan onze vraag beantwoord over wat er zal gebeuren met de toestroommogelijkheden tot de master EST als het NOM niet per 1 september 2013 wordt ingevoerd. Als het NOM niet wordt ingevoerd, wordt er een alternatief plan ontwikkeld van vergelijkbare omvang en focus. Als het NOM wordt uitgesteld dan zal volgens deze brief OWK als pilot dienen voor het NOM. In een e-mailwisseling met de decaan en de opleidingsdirecteur PSY hebben wij begrepen dat dit als volgt begrepen moet worden: om de inbedding van OWK in de bachelor PSY te accommoderen, zal er een faculteitsbrede pilot uitgevoerd worden, die ook consequenties heeft voor de andere bacheloropleiding binnen de faculteit, Communicatiewetenschap (e-mail opleidingsdirecteur PSY, 30 maart).

4. Advies van de opleidingscommissie OWK/EST over het voorstel (zonder kenmerk, 28 maart)

De opleidingscommissie kan zich in grote lijnen vinden in het voorstel, maar stelt nog enkele inhoudelijke vragen.

5. Toelichting toeleidingstraject masteropleiding Educational Science and Technology (Petra Fisser, 30 maart)

In deze brief geeft de beoogd opleidingsdirecteur OWK/EST antwoord op de vragen die de faculteitsraad en de opleidingscommissie gesteld hebben over de inhoud van het voorstel (nr. 2 en 4). Ook wordt in deze toelichting beschreven dat de opleiding PSY zich zal aanmelden voor een pilot per 1 september 2013 als het NOM universiteitsbreed pas later wordt ingevoerd.

Overwegingen van de faculteitsraad

- De faculteitsraad stelt het zeer op prijs dat de decaan in een kort tijdsbestek een inhoudelijke discussie heeft gevoerd met de medewerkers van de vakgroep OWK en de opleidingsdirecteur PSY die geleid heeft tot een voorstel dat breed gedragen wordt binnen de vakgroep OWK en door de opleidingsdirecteur PSY.
- De faculteitsraad is het in grote lijnen eens met het gepresenteerde plan en wij kunnen ons vinden in de antwoorden van de beoogd Opleidingsdirecteur OWK/EST op onze inhoudelijke vragen.
- De opleidingscommissie PSY heeft nog niet kunnen adviseren over het plan, maar de decaan heeft in haar brief (nr. 3) aangegeven dat de specifieke uitwerking van het plan afgestemd zal worden met de opleidingscommissie PSY.
- De faculteitsraad hecht veel waarde aan de mening van de opleidingscommissie OWK/EST. Wij constateren dat de vragen van die commissie over het voorstel overeenkomen met die van ons.
- De faculteitsraad hecht aan een naadloze overgang van de Bachelor OWK naar de nieuwe situatie.
- De faculteitsraad maakt zich zorgen over wat er gebeurt als het NOM niet per 1 september 2013 wordt ingevoerd. Wij stellen het zeer op prijs dat de decaan onze zorgen heeft beantwoord met een brief (nr. 3) waarin zij twee opties geformuleerd heeft. Hoewel de faculteitsraad niet negatief staat tegenover de opties die voorzien zijn als het NOM niet wordt ingevoerd, voorzien wij wel enkele problemen. Het zal binnen het huidige bachelorprogramma PSY lastiger zijn om een "onderwijskundige stroom" met een vergelijkbare omvang in te passen omdat er geen modules zijn waarbinnen gekozen kan worden voor een onderwijskundig project. De optie die geboden wordt voor het geval het NOM vertraagd zal worden ingevoerd (faculteitsbrede pilot van NOM per 1 september 2013), lijkt ons niet haalbaar en niet verstandig. In de eerste plaats zal dit plan besproken moet worden met de diverse betrokkenen, zoals de opleidingsdirecteur Communicatiewetenschap en de opleidingscommissies van de verschillende bacheloropleidingen voordat met deze optie rekening gehouden kan worden in een advies van de faculteitsraad. Daarnaast zal het besluit om het NOM uit te stellen een reden hebben, bijvoorbeeld dat het NOM zoals nu voorgesteld verder uitgewerkt of aangepast zal

moeten worden. We begrijpen dat een pilot voordelen heeft voor de inbedding van OWK in PSY, maar we denken dat die niet opwegen tegen de nadelen van een faculteitsbrede pilot. Het lijkt de faculteitsraad minder ingrijpend om de bachelor OWK nog één jaar langer te laten bestaan dan overhaast een faculteitsbrede pilot uit te voeren.

Advies van de faculteitsraad

De faculteitsraad GW adviseert positief over het beëindigen van de bacheloropleiding OWK, op voorwaarde dat:

- er wordt besloten dat het NOM per 1 september 2013 universiteitsbreed wordt ingevoerd;
- het plan "Voorstel voor een alternatieve toeleidingsroute tot de master OWK" wordt gewijzigd volgens de toelichting van de beoogd opleidingsdirecteur OWK/EST (nr. 5).
- de decaan van GW er op toeziet dat het "Voorstel voor een alternatieve toeleidingsroute tot de master OWK" conform het plan wordt geïmplementeerd.

Mocht er besloten worden tot het niet invoeren van het NOM, dan adviseert de faculteitsraad positief over het beëindigen van de bacheloropleiding OWK, op voorwaarde dat:

- er een nieuw plan ontwikkeld wordt over hoe OWK ingepast wordt in de bachelor PSY met dezelfde inhoudelijke focus en een vergelijkbare omvang, waarover de opleidingscommissies OWK en PSY en de faculteitsraad hun advies geven.

Mocht er besloten worden tot het vertraagd invoeren van het NOM, dan adviseert de faculteitsraad negatief over het beëindigen van de bacheloropleiding OWK per 31-08-2013. De faculteitsraad vindt het om eerder genoemde redenen geen goed alternatief voor het beëindigen van de bacheloropleiding OWK om het NOM faculteitsbreed als pilot uit te voeren voordat het op de gehele universiteit wordt ingevoerd.

Vriendelijke groet,

Joyce Karreman
Voorzitter FR-GW

Toeleidingstrajecten voor de masteropleiding Educational Science and Technology: een contourenschets

Maike Endedijk

Martina Meelissen

Joke Voogt

Petra Fisser

Peter Sleegers

Inleiding

Voor u ligt een voorstel waarin de contouren worden geschetst voor een toekomstige inrichting van een toeleidingstraject dat toegang geeft tot de masteropleiding Educational Science and Technology aan de Universiteit Twente. Concrete aanleiding voor dit voorstel is gelegen in het voornemen van het CvB om de instroom van nieuwe studenten in de bachelor onderwijskunde verbonden aan de UT met ingang van studiejaar 2013 stop te zetten. In dit kader dient er een plan te liggen dat zicht geeft op een alternatieve toeleiding route die toegang geeft tot de zelfstandige master Educational Science and technology.

De decaan van de Faculteit Gedragwetenschappen die verantwoordelijk is voor het plan en de uitvoering, heeft de opleidingsdirecteur onderwijskunde en de voorzitter van de vakgroep onderwijskunde gevraagd met een voorstel te komen. Zij hebben in samenwerking met een aantal stafmedewerkers, die verbonden zijn aan de huidige bacheloropleiding onderwijskunde en de masteropleiding Educational Science and Technology, een voorstel uitgewerkt. Het resultaat daarvan ligt nu voor.

Het voorstel bevat een globale beschrijving van de wensen voor een fasering (in opbouw van leerjaren) en omvang (in termen van EC) van een noodzakelijk geachte toeleidingsroute voor verschillende soorten studenten (voltijd, deeltijd, doorstromers en zij-instromers) om tot de master Educational Science and Technology te worden. Verdere inhoudelijke en concrete invulling dient in een later stadium nog plaats te vinden.

Uitgangspositie en kaders

Het College van Bestuur van de Universiteit Twente is voornemens de bachelor onderwijskunde te stoppen per 2013 en heeft dit voorgenomen besluit voorgelegd aan de facultaire en universitaire medezeggenschapsraden. Afgesproken is dat, voordat tot het geven van een positief advies over en instemming met dit besluit zal worden overgegaan, een voorstel ter tafel dient te liggen waarin aangegeven wordt hoe in de , binnen het kader van het nieuwe onderwijsmodel, vernieuwde bacheloropleiding psychologie een toeleidingstraject voor de masteropleiding Educational Science and Technology kan worden gecreëerd en welke andere toeleidingsroutes mogelijk zijn via een pre-

masterprogramma. De toeleiding via de bachelor psychologie en via het pre-masterprogramma onderwijskunde zijn cruciaal voor de levensvatbaarheid van de masteropleiding Educational Science and Technology, die zelfstandig zal blijven voortbestaan. De decaan GW is formeel verantwoordelijk voor de uitvoering van dit voorstel. Het voorstel zal tevens in overleg met de opleidingsdirecteur psychologie dienen te worden opgesteld.

Voor een nadere invulling van het voorstel zijn de volgende kaders of uitgangspunten van belang:

De voorgestelde toeleidingsroute via de bacheloropleiding psychologie moet inhoudelijk en methodologisch goed aansluiten bij het profiel van de masteropleiding Educational Science and Technology verbonden aan de UT. Dit betekent dat het doel van de toeleidingsroute is om studenten goed te kwalificeren en enthousiast te maken voor de masteropleiding Educational Science and Technology

De voorgestelde toeleidingsroute via de bacheloropleiding psychologie dient een zichtbaar en substantieel onderdeel te vormen van de bacheloropleiding psychologie.

De voorgestelde toeleidingsroute via de bacheloropleiding psychologie dient daarnaast inhoudelijk interessant te zijn voor psychologiestudenten en kan een bijdrage te leveren aan de versterking van het profiel en de aantrekkelijkheid van de opleiding psychologie van de UT;

De voorgestelde toeleidingsroute via de bacheloropleiding psychologie dient te voldoen aan de eisen en de eindtermen van de bacheloropleiding psychologie;

De voorgestelde toeleidingsroute via de bachelor psychologie dient aan te sluiten bij de nieuw te ontwerpen structuur en inhoud van de bacheloropleiding psychologie zoals die momenteel wordt uitgewerkt onder de verantwoordelijkheid van de opleidingsdirecteur psychologie;

De voorgestelde toeleidingsroute via de bacheloropleiding psychologie dient onderscheidend te zijn van de toeleidingsroute naar de afstudeerrichting Instructie, Leren en Ontwikkeling (ILO-track) binnen de masteropleiding psychologie.

Er moet een aparte toeleidingsroute via het pre-masterprogramma zijn die gericht is op het bevorderen van zij-instroom (internationale studenten, studenten met een HBO diploma en andere studenten met een afgeronde universitaire bacheloropleiding). Deze pre-masteropleiding kan zowel als voltijd en als deeltijdprogramma worden gevolgd.

Profiel Masteropleiding Educational Science and Technology

Bij de invulling van het voorstel is het profiel en inhoud van de masteropleiding Educational Science and Technology een belangrijk uitgangspunt. Immers de te ontwikkelen toeleidingsroute zal studenten goed moeten voorbereiden op een effectieve en efficiënte doorstroom naar de masteropleiding Educational Science and Technology. De masteropleiding Educational Science

and Technology is onlangs vernieuwd om het werkveld beter te bedienen, het programma beter studeerbaar te maken en meer keuzeruimte aan studenten te bieden. Het vernieuwde programma wordt per september 2012 aangeboden. Ten behoeve van dit voorstel is het van belang kort de uitgangspunten van deze nieuwe masteropleiding kort te duiden.

De vernieuwde masteropleiding Educational Science and Technology is gericht op de ontwikkeling tot een expert op het gebied van het ontwerpen, organiseren en onderzoeken van onderwijs- en leerarrangementen. Deze educatieve expert kan het best gekwalificeerd worden als een "scientist" practitioner. Onderscheidend voor deze expert is dat deze een verbinding kan leggen tussen wetenschappelijk onderzoek, wetenschappelijk ontwerp en een (eigen of toekomstige) beroepspraktijk, in dit geval het ontwerpen en onderzoeken van *leerarrangementen in onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties*.

Uitgaande van deze doelstelling wil de masteropleiding Educational Science and Technology wetenschappelijk geschoolde, zelfstandige en kritische onderwijskundig ontwerpers, onderzoekers en adviseurs afleveren, die een wetenschappelijk onderbouwde bijdrage kunnen leveren aan de kwaliteit van leerarrangementen in onderwijssettingen en arbeidsorganisaties.

Binnen de masteropleiding staan twee inhoudelijke domeinen van de onderwijskunde centraal. Een domein is gericht op het ontwerpen en evalueren van leeromgevingen en -trajecten, met name voor leerlingen en docenten in een onderwijssetting (Educational Design and Effectiveness). Het andere domein richt zich vooral op het ontwerpen van leeromgevingen en -trajecten voor medewerkers in arbeidsorganisaties (Human Resource Development). Studenten kiezen een gemeenschappelijk vak en kiezen daarna vakken uit een of beide domeinen, afhankelijk van hun interesse. Om een soepele instroom te bevorderen kent de master twee instroommomenten.

De vernieuwde masteropleiding sluit aan bij het high tech, human touch profiel van de UT door de aandacht voor technologie, in de zin van onderwijskundig ontwerpen en de aandacht voor de rol van technologie voor de inrichting van leeromgevingen in diverse contexten.

Bacheloropleiding Psychologie: contouren van een nieuw programma

In het kader van het nieuwe onderwijsmodel voor het bacheloronderwijs aan de UT zal de huidige bacheloropleiding psychologie qua structuur, opbouw en didactiek het komende jaar herzien worden. Op dit moment zijn de globale kenmerken van het nieuwe bachelorprogramma psychologie bekend. Hieronder zal de globale opbouw van de bacheloropleiding zoals die tot nu toe is ontworpen kort worden toegelicht. Deze toelichting is van belang omdat deze structuur leidend zal zijn voor de ruimte voor en invulling van een toeleiding traject voor de masteropleiding Educational Science and Technology.

In het eerste anderhalf jaar van hun studie psychologie zullen er zes basismodules worden aangeboden. Binnen deze basismodules zullen projecten worden uitgevoerd door studenten waarin ontwerp- en onderzoekvaardigheden integraal worden geoefend en toegepast binnen diverse beroepscontexten.

In de tweede helft van het tweede jaar zullen verplichte schakelmodules worden aangeboden, waar studenten er twee uit kiezen. De inhoud van deze schakelmodules is nog niet volledig vastgesteld maar er kan een globale driedeling worden gemaakt in de thema's: cognitie en leren; sociale context en gezondheid. Kenmerkend voor de schakelmodules is dat ze verdiepende kennis en vaardigheden bevatten ter voorbereiding op een specifieke bachelorthese en een aansluitende masteropleiding. In de schakelmodules staat ook de verwevenheid tussen inhoudelijke kennis en ontwerp- en onderzoek vaardigheden centraal. Tevens zullen deze kennis, inzichten en vaardigheden steeds worden toegepast in de voor die schakelmodule specifieke context.

In het eerste semester van het derde jaar hebben studenten een vrije keuzeruimte van 30 EC. Tot slot zullen in datzelfde jaar studenten in het tweede semester aan de slag gaan met hun afstuderen in de vorm van een bachelorproject (15 EC).

Binnen deze opbouw van de bachelor opleiding psychologie zal ruimte moeten worden gemaakt om een toeleiding traject voor de masteropleiding Educational Science and Technology mogelijk te maken. Doel van dit toeleidingstraject is het opleiden van bachelor studenten psychologie die voldoen aan de eindtermen zoals die zijn geformuleerd voor de bacheloropleiding. Inhoudelijk zal de toeleidingsroute bachelor studenten psychologie opleiden die in staat zijn om met behulp van verworven psychologische kennis, inzichten en vaardigheden (ontwerp, onderzoek en organisatie) een bijdrage te leveren aan het oplossen van onderwijskundige vraagstukken in *onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties*. Na afronding van de toeleidingsroute dienen bachelor studenten uitstekend voorbereid te zijn voor toelating tot de masteropleiding Educational Science and Technology.

Premasterprogramma: een zelfstandige en alternatieve toeleidingsroute

Van oudsher heeft de opleiding onderwijskunde aan de UT een pre-master programma gehad dat zorgt draagt voor de in- en doorstroom van zij-instromers, die graag de wetenschappelijke masteropleiding Educational Science and Technology. Deze pre-master heeft altijd de afgelopen jaren tussen de 25 en 35 studenten getrokken. Het aan kunnen blijven bieden van een pre-master is voor het succes van de nieuwe masteropleiding cruciaal.

Een voorstel

Om goed voorbereid te zijn voor toelating tot de masteropleiding Educational Science and Technology, zullen bachelorstudenten psychologie kennis en inzicht moeten hebben in het ontwerpen, organiseren en onderzoeken van leeromgevingen binnen onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties. Daarvoor is het van belang dat zij in staat zijn om psychologische en methodologische kennis en vaardigheden toe te passen op onderwijskundige vraagstukken binnen onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties. Daarnaast zullen ze over meer specifieke kennis, inzichten en vaardigheden dienen te beschikken met betrekking tot relevante en actuele *thema's en vraagstukken met betrekking tot de beïnvloeding van het leren van kinderen, adolescenten en volwassen in onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties*. Dit betekent dat voor

de inrichting van een goed toeleidingstraject via de bacheloropleiding *in elk leerjaar* aandacht worden besteed aan genoemde thema's en vraagstukken die leiden tot domeinkennis op het terrein van de onderwijskunde.

Daarnaast dient de mogelijkheid te blijven bestaan om een zelfstandig pre-master programma aan te kunnen bieden voor andere dan psychologie studenten. Twee aandachtspunten zijn dan van belang. Allereerst zal in het kader van de ontwikkelingen van het onderwijsaanbod binnen de UT en in het kader van de vernieuwde masteropleiding Educational Science and Technology het aanbod en inhoud van de huidige pre-master onderwijskunde dienen te worden herzien. Deze herziening is ook nodig om de pre-master goed te laten aansluiten bij de nieuwe masteropleiding Educational Science and Technology (zie hierboven). Daarnaast is expliciete aandacht voor het niveau en beheersing van kennis en vaardigheden op het gebied van kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden, inclusief en statistiek cruciaal. Een van de problemen voor een effectieve en efficiënte doorstroom van pre-master studenten naar de masteropleiding onderwijskunde heeft betrekking op de voldoende beheersing van deze kennis en vaardigheden, ook het gevolgde pre- masterprogramma. Aandacht hiervoor is cruciaal voor een succesvolle afronding van de scriptie en de master.

Uitgaande hiervan stellen wij het volgende voor:

1. De basismodules kennen een opbouw waarbij er deels sprake is van onderwijs in projectvorm, waarbij studenten een keuze kunnen maken uit de toepassingscontext. In de basismodules dienen er ook projecten te worden aangeboden waarin aandacht is voor onderwijskundige vraagstukken die zich binnen een onderwijssetting en arbeidsorganisatie voordoen. Er van uitgaande dat er zes basismodules zijn met ongeveer 4 EC onderwijs in projectvorm, zou in totaal 24 EC aan dit type onderwijs binnen de basismodules worden aangeboden.
2. In het tweede deel van het tweede jaar worden de schakelmodules aangeboden, die voorbereiden op een specifieke master. Deze schakelmodules kunnen ook geschikt zijn voor studenten die zich willen richten op het bestuderen van onderwijskundige vraagstukken binnen onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties. De verplichte schakelmodules die daarvoor het meest geschikt zijn betreffen cognitie en leren en sociale context.
3. In het derde jaar is er ruimte om, in het kader van vrije keuzemodulen, verdiepend in te gaan op de bestudering van thema's en inhoud die specifiek gericht zijn onderwijskundige en HRDvraagstukken en problemen. Om die reden stellen wij voor om in het derde jaar van de bacheloropleiding psychologie drie keuzemodulen aan te bieden. Een module betreft de module inleiding onderwijskunde (15 EC). De twee andere modulen zijn specifiek gericht op de beide domeinen binnen de nieuwe masteropleiding Educational Science and Technology, namelijk EDE en HRD (30 EC). In deze modules wordt expliciet aandacht besteed aan domeinkennis en onderwijskundig ontwerpen, dat van belang is voor de voorbereiding op de master. Opgemerkt moet worden dat het hierbij dan verplicht dient te worden om voor de master onderwijskunde twee van deze keuzemodules te volgen, waaronder de module inleiding onderwijskunde (minimaal dus 30 EC).

4. Er is ruimte voor studenten om projecten te kiezen voor de afronding van hun bachelor psychologie die gericht zijn op wetenschappelijke vraagstukken binnen onderwijs- en opleidingskundig gerelateerde contexten (15 EC). Dit wordt nu feitelijk al aangeboden in de track ILO.
5. Er dient een inhoudelijke afstemming plaats te vinden met de onderdelen die binnen de bacheloropleiding psychologie worden aangeboden in het kader van de toeleiding tot de ILO-track. Dit geldt met name voor het derde leerjaar.
6. Er zal een zelfstandig pre-master programma voor onderwijskunde worden ontwikkeld, waarbij aandacht is voor inhoudelijke modules, onderwijskundig ontwerpen, (kwantitatieve en kwalitatieve) onderzoeksmethoden en academisch schrijven. Bij de invulling van de inhoudelijke modules zou mogelijk gebruik gemaakt kunnen worden van het aanbod van vrije keuzemodules die in het kader van de toeleiding tot de masteropleiding Educational Science and Technology worden aangeboden in het derde leerjaar van de opleiding psychologie (zie hierboven). Bij de invulling van de modules voor onderzoeksmethoden kan gebruik gemaakt kunnen worden van de ervaringen die bij onderwijskunde zijn opgedaan met specifieke Summer courses voor internationale studenten.
7. Er dient een goede strategie en aanpak voor werving van studenten voor de masteropleiding Educational Science and Technology te komen, waarvoor in de overgangsfase budget moet worden geormerkt binnen het voorlichtingsbudget van GW. Deze strategie en aanpak dient aandacht te hebben voor de diverse doelgroepen (vwo-abituriënten die psychologie willen kiezen, deeltijders die reeds werken in onderwijs- en opleidingscontexten, hbo-studenten of universitaire bachelorstudenten die willen doorstromen naar de masteropleiding Educational Science and Technology, en internationale studenten) en afgestemd te worden met de werving voor de bacheloropleiding psychologie.

In feite bevat het voorstel drie elementen. Allereerst dient er binnen de modulaire opzet van de bacheloropleiding psychologie in de eerste twee jaren *expliciet* aandacht te hebben voor onderwijskundige vraagstukken in onderwijsinstellingen en arbeidsorganisaties. Op deze manier leren studenten psychologische en methodologische kennis en vaardigheden toe te passen in een onderwijs- en opleidingskundige gerelateerde context. Deze *basis kennis en –vaardigheden* vormen als het ware een goed fundament voor verdere inhoudelijke verdieping en specialisatie. Om die reden stellen wij voor dat binnen de basis- en schakelmodules ruimte te creëren voor het aanbieden van projecten die daarop zijn gericht. Omdat de invulling van de nieuwe bacheloropleiding psychologie nog in volle gang is, is het moeilijk om deze ruimte exact te vertalen in EC. Het voorstel gaat uit van circa 34 EC in de eerste twee leerjaren.

Daarnaast dient er aandacht te zijn in de bacheloropleiding voor *verdieping en specialisatie*. Op deze manier verwerven studenten meer specifieke kennis, inzichten en vaardigheden op het gebied van *thema's en vraagstukken met betrekking tot het beïnvloeden van leerprocessen van, resulterend in onderwijskundige kennis*. Om die reden stellen wij dan ook voor om met name in het derde leerjaar ruimte te maken voor drie keuzemodules, waarvan er twee verplicht zijn, die expliciet op onderwijs- en opleidingskundige thema's en vraagstukken gericht zijn. Samen met

het bachelorproject betekent dit dat er in het derde bachelor jaar 45 EC beschikbaar is voor verdieping en specialisatie. Met name deze vrije keuzeruimte van 30 EC en het bachelor project (15 EC) bieden goede mogelijkheden voor het creëren van een brug naar de master onderwijskunde. Daarbij dient wel een afstemming plaats te vinden met de toeleidingsroute voor de ILO-track.

Het derde element betreft een *pre-master* expliciet bedoeld voor zij-instromers. Voor de inhoudelijke invulling van de *pre-master* zou mogelijk gebruik gemaakt kunnen worden van de vrije keuze modules die in het derde leerjaar van de bachelor opleiding psychologie worden aangeboden. De omvang van het *pre-master*programma zal circa 60 EC bevatten.

Het plan moet leiden tot een instroom in de masteropleiding Educational Science and Technology van minimaal 50 studenten. Deze prognose is gebaseerd op de verwachting dat, net zoals in de afgelopen jaren, 25 tot 30 studenten vanuit het *pre-master*programma zullen doorstromen. Daarnaast is de verwachting dat de resterende aantal studenten (minimaal 20-25) vanuit de bacheloropleiding psychologie zullen instromen in dezelfde master. Dit betekent dat ongeveer 10% van het totaal aantal studenten (circa 200-250) binnen de bacheloropleiding psychologie een keuze dient te maken voor de masteropleiding Educational Science and Technology. Gezien het brede aanbod van de masteropleiding met twee domeinen waaronder ook expliciete aandacht voor het ontwerpen en onderzoeken van leerarrangementen voor medewerkers in arbeidsorganisaties (HRD), moet deze prognose als haalbaar gezien worden.

Tot slot

Zoals eerder aangegeven, bevat dit voorstel een globale schets van de opbouw en structuur van twee toeleiding trajecten voor de master onderwijskunde. De nadere concrete invulling dient nog plaats te vinden en zal parallel moeten lopen met de inrichting van het nieuwe opleidingsprogramma van psychologie en de masteropleiding onderwijskunde. Een succesvolle implementatie van dit voorstel staat met de bereidheid van betrokken bestuurders, medezeggenschapsraden en opleidingsdirecteuren om de wensen die in het voorstel zijn geformuleerd ook serieus ter overweging te nemen. Met dit advies hebben wij geprobeerd om een betekenisvolle en constructieve bijdrage te leveren aan de discussie en besluitvorming van de positie van de opleiding onderwijskunde binnen de Faculteit Gedragwetenschappen. Wij hopen dan ook van harte dat dit voorstel bijval krijgt zodat we de lange fase van onzekerheid kunnen afsluiten en weer met volle inzet en nieuwe energie ons kunnen richten op het bouwen aan een goede opleiding.